

**“The Ten Commandments:
Rethinking the Mitzvah of Kibbud Av Va'Em (Honoring Parents)”**

1. תנחומא י:ג

חמש אמות ארכו וחמש אמות רחבו. הם קבלו את הלוחות שכתוב בהן עשרת דברות, חמשה על הלוח הזה וחמשה על הלוח הזה

<p>לא תרצח ס לא תנאף ס לא תגנב ס לא תענה ברעך עד שקר: ס לא תחמד בית רעך ס לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך: פ</p>	<p>אנכי יקוק אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יקוק אלהיך אל קנא פקד עון אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי: ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: ס לא תשא את שם יקוק אלהיך לשוא כי לא ינקה יקוק את אשר ישא את שמו לשוא: פ זכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליקוק אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ועמיתך ובהמתך וגרד אשר בשעריך: כי ששת ימים עשה יקוק את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברוך יקוק את יום השבת ויקדשהו: ס כבד את אביך ואת אמך למען יארכו ימך על האדמה אשר יקוק אלהיך נתן לך: ס</p>
---	---

<p>לא תרצח ס לא תנאף ס לא תגנב ס לא תענה ברעך עד שקר: ס לא תחמד בית רעך ס לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך:</p>	<p align="right">שמות ב</p> <ul style="list-style-type: none"> • אנכי יקוק אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. • לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יקוק אלהיך אל קנא פקד עון אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי: ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: ס • לא תשא את שם יקוק אלהיך לשוא כי לא ינקה יקוק את אשר ישא את שמו לשוא: פ • זכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליקוק אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ועמיתך ובהמתך וגרד אשר בשעריך: כי ששת ימים עשה יקוק את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברוך יקוק את יום השבת ויקדשהו: ס • כבד את אביך ואת אמך למען יארכו ימך על האדמה אשר יקוק אלהיך נתן לך: ס
---	---

<p>לא תרצח ס לא תנאף ס לא תגנב ס לא תענה ברעך עד שקר: ס לא תחמד בית רעך ס לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך:</p>	<p>אנכי יקוק אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: • לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יקוק אלהיך אל קנא פקד עון אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי: ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: ס • לא תשא את שם יקוק אלהיך לשוא כי לא ינקה יקוק את אשר ישא את שמו לשוא: פ • זכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליקוק אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ועמיתך ובהמתך וגרד אשר בשעריך: כי ששת ימים עשה יקוק את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברוך יקוק את יום השבת ויקדשהו: ס • כבד את אביך ואת אמך למען יארכו ימך על האדמה אשר יקוק אלהיך נתן לך: ס
---	--

When a person honors his father and mother, the Holy One, Blessed be He, says: I ascribe credit to them as if I dwelt between them and they honor Me as well.

2. מסגרת לוח הברית

אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים

לא יהיה לך אלהים אחרים על פני : ...
 לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא ...
 שמור את יום השבת לקדשו ...
 כבד את אביך ואת אמך ...

למען יאריכו ימיה ולמען ייטב לך על האדמה אשר יה' אלהיך נתן לך :

3. בראשית טו:

ויאמר אלו אני יקוק אשר הוצאתיך מאור פשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה :

4. רמב"ן שמות פרשת יתרו פרק כ פסוק יב

(יב) כבד את אביך - הנה השלים כל מה שאנו חייבין בדברי הבורא בעצמו ובכבודו, וחזר לצוות אותנו בענייני הנבראים, והתחיל מן האב שהוא לתולדותיו כענין בורא משתתף ביצירה, כי השם אבינו הראשון, והמוליד אבינו האחרון, ולכך אמר במשנה תורה (דברים ה טז) כאשר צויתך בכבודי כן אנכי מצוך בכבוד המשתתף עמי ביצירתך.

HONOR THY FATHER. Having finished all that we are obligated towards the Creator Himself and His glory, He turns now to command us about those matters which concern created beings. He begins with the father, for in relation to his offspring, he is akin to a creator, being partner with Him in the forming of the child. G-d is our first Father, and he who begets it [i.e., the child] is our last male parent. This is why He said in the Book of Deuteronomy, [Honor thy father... as the Eternal thy G-d commanded thee]. That is, "just as I have commanded you concerning My honor, so do I command you concerning the honor of those who have joined Me in your formation."

5. קידושין ל:

תנו רבנן נאמר כבד את אביך ואת אמך ונאמר כבד את ה' מהו נגד השונה הפתוב כבוד אב ואם לכבוד המקום ; נאמר איש אמו ואביו תיראו ונאמר את ה' אלהיך תירא ואתו תעבד השונה הפתוב מוראת אב ואם למוראת המקום ...

וכן בדיון, ששולשתן שותפין בו. תנו רבנן שלשה שותפין הן באדם הקדוש ברוך הוא ואביו ואמו בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו אמר הקדוש ברוך הוא מעלה אני עליהם כאילו דרתי בגניהם וכבודני.

The Sages taught: it is stated: "Honor your father and your mother" (Exodus 20:11), and it is stated: "Honor the Lord with your wealth" (Proverbs 3:9). In this manner, the verse equates the honor of one's father and mother to the honor of the Omnipresent, as the term "honor" is used in both cases.

Similarly, it is stated: "A man shall fear his mother and his father" (Leviticus 19:3), and it is stated: "You shall fear the Lord your God and Him you shall serve" (Deuteronomy 6:13). The verse equates the fear of one's father and mother to the fear of the Omnipresent.

And so too, the equating of one's attitude toward his parents to his attitude toward God is a logical derivation, as the three of them are partners in his creation. As the Sages taught: There are three partners in the forming of a person: The Holy One, Blessed be He, who provides the soul, and his father and his mother.

6. קידושין לא:

תנו רבנן איזהו מורא ואיזהו כיבוד?

מורא לא עומד במקומו ולא יושב במקומו ולא סותר את דבריו ולא מכריעו. כיבוד מאכיל ומשקה מלביש ומכסה מכניס ומוציא.

The Sages taught: What is fear and what is honor? Fear: One may not stand in his parents' fixed place, and may not sit in his place, and may not contradict his statements, and he may not choose sides in an argument. What is honor? He gives his parents food and drink, dresses and covers him, and brings them in and takes them out for all their household needs.

7. פרטי המצוות על סדר ההלכות לרמב"ם

הלכות תלמוד תורה: יש בכללן שתי מצוות עשה: ראשונה לתלמוד תורה. שנייה לכבד מלמדיה ויודעיה.

LAWS CONCERNING THE STUDY OF THE TORAH. These comprise two affirmative precepts; first, to learn Torah; second, to show honor to its teachers and to those versed in the knowledge of it.

8. דב' ו' (קריאת שמע)

(ו) וישננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובקחתך בדרכך ובשכבך ובקומך :

Teach to your children. Speak of them when you stay at home and when you are away, when you lie down and when you get up.

9. דברים יא

(יט) ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובקחתך בדרכך ובשכבך ובקומך :

and teach them to your children—reciting them when you stay at home and when you are away, when you lie down and when you get up;

10. רמב"ם הלכות תלמוד תורה א'

(א) ... אכל קטן אביו חייב לתלמוד תורה שנאמר (דב' יא) "ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם". (ב) מצוה על כל חכם וחכם מישראל לתלמוד את כל התלמידים אף על פי שאינם בניו. שנאמר (דב' ו') "וישננתם לבניך" מפי השמועה למדו בניך אלו תלמידיך שהתלמידים קרויין בנים שנאמר (מל"ב ב: ג) "ויצאו בני הנביאים". אם כן למה נצטוו על בנו ועל בן בנו. להקדים בנו לבנו ובן בנו לבן חברו.

... A father is obligated to teach his son Torah while he is a minor, as [Deuteronomy 11:19] states: "And you shall teach them to your sons to speak about them." it is a mitzvah for each and every wise man to teach all students, even though they are not his children, as [Deuteronomy 6:7] states: "And you shall teach them to your sons..." The oral tradition explains: "Your sons," these are your students, for students are also called sons, as [II Kings 2:3] states: "And the sons of the prophets went forth." If so, why do the commandments [explicitly mention] one's son and grandson? To grant precedence to one's son over one's grandson, and one's grandson over the son of a colleague.

<p style="text-align: center;">- ולכן -</p> <p>לא תרצח ס לא תנאף ס לא תגנב ס לא תענה ברעך עד שקר: ס לא תחמד בית רעהו ס לא תחמד אשת רעהו ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעהו:</p>	<p>אנכי יקוק אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: • לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא תשתחוו להם ולא תעבדם כי אנכי יקוק אלהיך אל קנא פקד עון אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי: ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: ס • לא תשא את שם יקוק אלהיך לשוא כי לא ינקה יקוק את אשר ישא את שמו לשוא: פ • זכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליקוק אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך: כי ששת ימים עשה יקוק את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברא יקוק את יום השבת ויקדשהו: ס • כבוד את נון תלמוד תורה המסורה לך מ-] אביך ואת אמך למען יארכו ימך על האדמה אשר יקוק אלהיך נתן לך: ס
---	--